

ESPLICADA PER ELL MATEIX

Escollim ab atenció l'actor de nostre festiu revista si volen sapiguer la història de un medalló explicada per ell mateix.

La vida es molt trista ma sort es fàtal.

Corris lo any... ja no'm recordo una d'elles d'apareix ciutat i envia un parell de despatx y envia un class de objectes que pertanyen a son ofici y que hi anaven comprats.

SE VENT

A DOS QUARTOS

per tot arreu.

Números atrassats, quatre.

CONSPIRACIÓ ENTRE PLAGAS.

! No més 'ns faltaria aixó a Catalunya !

HISTORIA DE UN MEDALLO ESPLICADA PER ELL MATEIX.

Escolten ab atenció lectors de nostre festiu revista si voleu sapiguer la Historia de un medallo explicada per ell mateix.

Ma vida es molt trista ma sort es fatal.

Corria lo any.. ja no 'm recorda, quant una quincalleria d' aquesta ciutat acabaren los articles de despaig y enviaren á buscar de Paris un gros *pedido* de tota classe de objectas que pertanyen á son ofici y entre 'l quals hi anavan compresos los de ma familia.

Donava la casualitat que la casa de Paris de medallons, no 'n tenian mes que 7 ó 8 y com que 'ls que tenian que enviar eran mes, per no quedar malament, donaren l' ordre de que se 'n fabriquessin mes.

Aquella fou l' ordre que 'm feu sortir á la llum del mon, desd' aquell dia que entre 'ls operaris comensaren á formarme y per fi l' arjenter 'm va donar la última ma adornantme ab pedras que no mes 'ls faltaba ser bonas per no ser falsas.

Ja desde 'ls primers moments s' em desarrollá una afició extraordinaria á viatjar á axis es que hauria saltat y ballat si hagues pogut, quant me varen dar la noticia de que m' havia tocat lo destino de anar á residir á un poble de Catalunya á n' al que 's ven axecarse un campanar que en quan á alt fa puntetas als demés de Espanya, mes las ilusions que 'm feyan viurer de anar fins á Catalunya al menys ab cotxe de primera, 's van tornar com si diguessim trutxa, perque dos dias despues m' agafaren, axo si ab molt cuidado y 'm van ficar dintre una capseta y junt ab tots los meus parents y jermans van tancar-me dintre una caixa gran de fusta y 'ns trajinaren, ab un carro fins á la estacio, y cap á Reus falta gent.

Tots ploravam y malehiam descontentos al nostre ex-pare de habernos abandonat fins á tal punt de baixesa.

'Ns fíem dintre un vagó, y lo tren marxa y al cap de dos ó tres horas 'ns van venir ganas de menjar alguna cosa y ánimes per estar molt gras y molt bo, y trobem que per fens passar la gana no 'ns havian dat mes que cutó fluig paper y palla.

¿Es digne de un pare tractar als seus fills aixis? Sigui com sigui, van arribar be ó malament á Reus, 'ns trehuen del cotxe y 'ns portan á can D....

A cal D.... destapan la caixa y van trayent objectes que al veurels tots los de la casa y dependents cada hu hi diu la

seva quant al anar á destapar la última capseta que havia quedat á la caixa, que era la meua, 's quedaren tots atordits y y pasmats, ningú parlava, sols tenian tots la vista clavada mirantme y jo 'm tornava roig com un pebrot.

Al cap d' un rato un dels presents digué.

—Marracatjo que m' agrada.

—¿Qué be m' estaria al armillero, digué un dependent!

—Mes be m' estaria a mi penjat al coll respongué una noya.

—Mira, es dels que á mi mes m' agradan digué un altre.

—Y la mestresa sols pensava ab lo cap baix quant ne farian pagar.

'M sab greu haveu de dir jo, pero, l' endemà que 'm posaren al aparador en primer terme no pasava noya ni noy que no 'm mirés y no 'm tirés cada una 'l seu *requiebro* y 'ls joves passant mirarme ab ulls d' enveja, haventhi hasta noyas que 's deturavan y ab la revista s' el feyan reu.

Un dia pasa un jove y 's detura y mira tot l' aparador com si busques alguna cosa que hagues perdut, quant de prompte adonantse de que jo era allí diu tot resolt.—Aquest fa per mi.

Entre á la botiga demana per mi 's convenen del preu, 'm trehuen de l' aparador, 'm tornan á posar dintre la capseta y aquell jove l' agafa se 'l posa á la butxaca del cort del jaqué y sen va tot dient.—Ja pot estar contenta, ja es un bon regalo.

Sens dir ni una paraula arribem á una casa ahont se va ficar, puja uns quants esglahons y troba ja que l' esperava una noya molt maca: ell se treu la capseta que 'm feya de presó y la dona á la noya, aqueixa deposita un fort petó sobre las parets de m' habitació y l' jove despues de comprometela á que anés al ball del *Olimpo* aquella nit sen ana content y sols pensant ab la que acababa de deixar.

La noya que ab sas mans m' apretava pujá á sa cambra y quant estigué segura de que ningú la veyá treu la tapa que 'm cubria y despues de un rato de admiració no feya mes que petonejarme y dirme.—Que bufó que 's que 's hermosos y altres cosas per l' histil. ¡Oh quins moments foren aquells per mi tant ditxosos.

La nit s' aproximaba y ella tenia promes á son amant que aniria al ball del *Olimpo*, més si hi anava ab sa mare no 's podia posar lo regalo que li acabava de fer lo seupromes.

Estava amohinada pensant de trobar un medi de anar al ball lluint lo present del seu futur quant sent que l' batall de la campaneta dava cops sobre la casolleta de bronze senyal de que hi havia alhú que estava esperant á la porta; ella

sen va deixanme damun de una taule y troba que hihavia l' servey ó criada de una amiga seva que la invitava á anar aquella nit al ball del *Olimpo*.

Ja vos podeu afigurar la alegria que causá aquesta noticia á la noya. Si al era justament lo que ella mes desitjava Demana' la venia als seus pares y aquets per no dar un desaire á la amiga la noya no reparen en concedirli.

¿Qué llarchs foren per la noya aque moments fins arribar á la hora d' anar al ball!

Tota la tarde y vetlla vejé yo desma habitació, que la pasava arreglant y posantse maca, fins que ja tota vestida ab lo traje d' anar al ball 'm traspasa una cinteta blava y 'm va penjar á s' hermos coll.

Allavors si que no sabia l' que 'm pasava; al tocar ab ma fina pell la seva la meua semblava la part d' una capalli ahonts' hirescan los mistos, no gosaba á baixar ma vista per por de no tornar'm cego, y 'm tornava de mil colors y cap de bó quant ella ab sas petitets mans m' aproximaba á sos llabis, no si perque jo l' hi agradaba ó per dar ample camí á sos encadenats amors.

Junt ab sas amigas 'm portá penjat á son coll cap al ball, ahont jo feya brillar los raigs que pegaban sobre mas falsas pero ben talladas pedras, lo que va fer que cuasi tots los que eran al ball se fixessin ab mi.

Aquella nit vaig fer lo tró.

La noya tenint ja compromesos tots los balls ab lo jove que tant l' estimava no se com va ser que per compromis tenir que trencar lo tracte perque va brillar un ball ab un altre jove.

'L que l' estimava va al lloch 'hont se sentava la aymada y troba que no era y si que ballava ab un altre jove portat llavors pels celos que l' matava esperá á que acabessin lo ball.

Acaban y tot de un plegat y sens dres, ell sen va á topar la que 'm duya d' una grapada m' agafa estret, estí fort, trenca la cinta y m' arrebatá ab ella per terra.

Del cop que vaig dar vaig quedar dos ó tres trencs, los nervis ó conjunturas trencadas y casi casi fet á trossos.

Jo que al veurer tal indecent en lo ball no 'm vaig mourer del lloch 'hont suavia vaig sentir explicar per lo mate medallon la historia que 'n sentit y que ell mateix no vos pot acabar per que caurer á terra va quedar quasi sens vida y l' acabaren de matar ab las fortas trepitjadas que l' hi davan los balladors.

Resultat de tot axó que l' medallo reposa en molts parts perque l' un a replegá una pedra, l' altre un tros de plaqué, que 'ls dos aymants desd' aque

moment van renyir y que á can D... hi van gunyar.

F. PLANÁS.

L' OR.

A mon cosí EN JOSEPH CAMPAMÀ.

— Cosí; de què estàs fent?
m'agrada molt,
que tu m'agradas di
que tot es un misteri al mon revolt
temps ha que jo me'n grenjo de veure qu' es així;
y es perque d'la farsa, qu' es qui'l vol,

l' or qu' es qui d' l' veri;
y per so m' dol

a mí.

Lo mon

viu farsejat;

tots egoistas son.

tothom mira per ell, no al del costat:

de la virtut mes pura deixan secar la font:

ningú t' ayda als concells, la humanitat

ocupa un lloch segon,

que l' or ingrat

confon.

La Pau

vol lo pagés:

pero al militar bran,

la guerra vol, sense pensar res mes

que augmenta mes la paga si guanya un altre grau:

y aixís que l' amor patri ja no hi es

l' egoisme 'ls complau,

y pels diners

tot cau.

Los cors

sense pietat,

somnian sols, tresors;

y per la conveniencia s' ha olvidat

alló de ayuar al próxim y ab sentiments mes forts,

lo metje busca sols la enfermetat

lo fosser que hi hage morts;

y un diputat

las Corts.

Y tot

se va fonent

justicia haber no pot,

en tant hi hage la mira al opulent

que paga son delictes, fent reliscar en lo llot

al miser, que ab conciencia y sentiment

no te, per cada mot,

un mil ó un cent

de dot.

Honor!

l'honra y virtut!

quant brillaréu mellor?

quant secaréu lo riu que corromput

vos ha entelat irónich la vostra brillantor?

quant seréu sens misteri'l qu' heu sigut?

— Quant no s' darà valor

al qui l' ha dut

qu' es l' or.

JOSEPH VERDÚ.

FÁBULA.

V.

LA SON.

Un va di entre ell—Vull veure quant m' adormo—
y observant, observant, quedà dormit:

Aixís mateix veig qu' es l' amor de l' home:

fins que está enamorat, no ho ha advertit.

JOSEPH VERDÚ.

Arrels de Campanar.

Segons veus que corren, ja s' ha fet l' inauguració del ferro-carril de Lleida á Juneda quedant ja terminada la via férrea hasta aquesta ciutat.

¡Nanch! ¡Nanch! ¡Nanch! ¡Nanch!

¡Ja era hora!!

Tot just havem entrat al estiu y apesar de las plujas, ja s' comensa á sentir en aquesta ciutat l' escassés d' aigua en casi todas las fonts, especialment en la d' Hércules.

Pot ser aquest senyor es duenyó d' alguna taberna ó farmacia.

Lo Papa ha donat tres centas «liras» per caritat á un convent de monjas.

Me semblan moltes «liras» per un convent. ¡Si al menos n' hagués donat la mitat en «arpas!»

Fa alguns dias que á Barcelona van barallar-se un «marqués» y un «diputat», arribant hasta á mossegarse l' un á l' altre.

Aquí sí que no hi vé be alló de que:

Llops ab llops no s' mossegan.

Un descarrilament prop de Cádiz!

Un altre en lo pont de Loyola.

Un desprendiment de terrenó en lo túnel de Despeñaperros.

¡Y encara anuncian las empresas dels ferro-carrils, billetes de «ida» y «vuelta» á preus reduhits!

De aquí endavant, quant anunciin aquestas rebaixas, haurian de posar una nota que digués: Als viatjers que no tornin, per quedarse morts pel camí, se 'ls tornarán los quartos.

Se preparan grans festas á Berlin per celebrar las bodas d' or dels Emperadors d' Alemania.

¡Bodas d' or! ¡Qué cosa es ser extranjero!

L' altre dia á Madrid se efectuá un robo consistent en 30 000 rals en diners y alhajas.

— ¡Vel s' hi aquí una cosa que á mi no m' podrà succehir may!

Los pobres que per no poder comprar peix, á causa de lo «molt barato» que en eixa ciutat s' expedeix, acudian á las tendas de pesca salada per provehir d' arangadas, se troban are que ni aixó poden fer, puig que en cap d' aquellas s' hi troba de dit «aliment». (?)

¡Si ja ho dich jo! No s' pot ser pobre per cap diner!

Los joves d' eixa ciutat se queixan per la persecució que todas las tardes del dias festius y per tots los carrers y plassas sofreixen per part de nenas de pochos anys que ab un plat á la ma y dihent alló de

«Senyó Joan

vosté que te la cara de galan...»

los comprometen fins que 'ls donan algun dineró.

— ¡Pela va que 'ls tals «pollos» no dirian res si en lloch de ser nenas de poca edat las que 'ls persegueixen, fossin «pollas» de quinze ó setce anys!

Dihuen que Lleó XIII ha donat la benedicció als fills de D. Carlos.

— Preguntem; ¡s' ha pujarán ho abaixarán las garrofas, ab aquesta nova?

Havem sapigut que una dona de la Selva que fa alguns dias va anar á veurer una «sonámbula». Se tirá l' altre dia dins d' un safreig, quedant ofegada desseguida.

¡Qué l' hi devia dir la tal «sonámbula»!

Lo publich d' aquesta ciutat segueix cada nit dispensant lo favor que s' mereix, á la companyia de ópera que actua en nostre Teatre principal, lo qual posa en escena algunas de les millors joyas que conté lo repertori italiá.

La noticia que fa algun temps varen donar de que l' ajuntament d' eixa ciutat habia comprat la Raseta de Suqué, sembla que ha resultat certa. Tant es així, que ara s' diu que s' hi farán milloras de molta importancia.

«¡Oh! Raseta de Suqué

Ara si qu' estarás bé.

Temps ha que estranyaban veure callada la trempada Musa del festiu poeta En Joseph Maria Codolosa y á la fi hem sabut que está colleccionant una munió de monólechs en vers que 'ls titula «En las tombas» y que prompte veurán la llum pública.

Nos alegrém de la nova y esperém veurer la obra del modest poeta que ab lo pseudónim de «Baldiri Candelas» ns parodiá tan justament «El barberillo de Lavapies».

Sortint l' últim deumenje de missa de dotze un senyor ab lo vestit de menjar fideus, va quedar tot regat com una planta al passar per baix d' un balcó ahont hi havia algunas torretas ab flors.

Aixó á Reus passa molt sovint.

¡Qui siga confrare que prengui candela!

Segons la estadística que publican los periódichs, lo número d' emigrants en los Estats Units, procedents d' Europa, es aquest any un vint per cent mes, que l' anterior.

Lo número de emigrats alemanys es bantant considerable.

¡Me semb'a que molt prompte los hi farem companyia!

A Valencia ha mort una senyora que ha deiyat grossas cantitats á varios convents y corporacions de Espanya.

— Y á naltres també 'ns ha deixat... á n' aquest mon.

VANITAT.

SONET.

Vaig aná á ca 'n Pepito de visita

jóve mol fi montat á tota modá,

que 'ns vam fer coneguts en una boda
d' aquelles de bolados y levita.)

Truco al cansell, y 'in diu la Mariquita
(criada que per res may s' incomoda)
dispensa bon minyó, l' amo avuy roda
y no pot correspondre a la cita.

No créch que sigui pas fora de casa
quant sento lo trepitj de las botinas
ab tal furia picar que 'l cor me glaça
perqué enguniós està? no ho endavinas?
me contestà ribent, donchs lo que passa
que no 's pot comprar guans per sas mas finas.

PERE POBLADOR.

EPIGRAMAS

De un balconet bastant alt
preguntava la Mercé
volguent fer broma de 'n Gual:
¿De quin partit es vosté?
Y aquest digué somrient:
—Jo, sempre so del present.

TURURUT.

Una plàtara han posat
de peix, damunt de la taula,
y aixís reparteix la Paula
ab tot goig fentlos hi 'l plat.

Una arengada hi havia
y tocà 'l plat del Aleix,
y aquet esclamá ab falsia
«me pensava que era un peix.»

MIQUEL.

En los Jochs florals d' enguany
guanyar premit jo voldria,
y vaig fe una poesia
que 'm costà bastant afany
—Será meu y no m' aburro,
deya sempre en lo café,
y 'm donaren lo primé,
aixó sí, va ser per burro.

LL. MATAS CARRE.

RONDALLAS.

—Deu te mati quant siga hora, digué una
sògra a son gendre al fer un estornut.

—A tú ara mateix, contestà interiorment «la
víctima.»

—Estich que no puch dir fava.

—¿Y aixó, Manuel?

—¡Ca! Hi tingut de portar tres pedras mar-
bre en un carretó que pesavan tres quintás, del
carrer dels Seminaris al camí de Tarragona.

—¡Tres quintás de pedra!... a lo menos ha-
guessin estat de palla que no haurian pesat
tant.

Un rector d' un poble «dispará» cert dia un
sermó que causá tal sensació que tots los oyents
l lensaren grossas llágrimas, a escepció d' un
«que no venia del hort», que al baixar de la
trona lo reverent l' aná a topar dihentli.

—Senyó Rector, lo sermó que avuy ha fet hi
ha dos subjectes que no 'l crechen.

—Qui son aquets indecent, contestà 'l Re-
verent, tot enfurisma?

—L' un soch jo, y l' altre es vosté, replicá
aquell.

Deya un sermonista:

—¡Per valtres donaren a desucrist una forta

bofetada! ¡Per valtres li escupiren al rostre!
¡Per valtres esperá ab resignació la mort! ¡Per
valtres.....!

—¿Y per vosté senyó Rector no li van fer
res? .. respongué un oyent tot cremat.

CANSONS.

T' estimo com lo noyet
estima a la seva mara!...
Pero de tot lo que t' dich,
no cregss una paraula.

BARBERET.

Desde que sé que fas gorras
no m' agradas tan, Agneta;
no se que vols que t' hi diga,
no m' agradan las gorreras.

LO JUHEU DEL ARRABAL.

Llarchs son los pesats viatjes,
llarchs son los pesats camins,
treume la ma de la bossa,
puig son molt llarchs los teus dits.

Com dos estrelletas, nena,
tos hermosos ulls ne brillan,
pro lo qu' es ¡ay! mas butxacas,
de dia en dia s' esclipsan.

TIBANTE.

EMBULLS.

SOLUCIONS DEL NUMERO ANTERIOR.

XARADA PRIMERA. Mi-dó.

ID. SEGONA. No-ta-ri.

ID. TERCERA. Vi-o-li.

CONVERSA. Selva.

SINONIMIA. Roda.

ESCARIA CERVILLS: Barcelona.

PROBLEMA ARITMETICH. 33 homes.

ENDAVINALLA. Lámpara ó quinqué.

Ha guanyat lo premit humoristich "Marieta T. Ll."

Pot passar a recullirlo avuy a las cinch de la tarde.

XARADAS.

Prima tersa del meu cor
quant eixa carta a tu arribi
es mol facil que ya sigui
al port de primera dos,
y de allí, sino preneh mal
per molt lluny m' embarcaré
puig d' avuy professaré
la religió de total:

Si ab lo que dich no ho has entés
la sort que a mi se m' espera,
sapias que tres dos primera
es igual al hú, dos, tres.

UN TONTO.

La dos quarta, tres hú quart
quatre quart; y l' hú dos tersa,
sol dos tres y prima dos,
ab prima dos tres postrera.

MARTÍ REVOLTÓS.

CONVERSA.

—Quima; a qué tens pessetas soltas?

—Sí; ¡quántas ne vols?

—Donaman sis.

—Té, llavors dirás que jo las gasto.

—Es que tinch de compra una...

—Que vols dir.

—Buseau qu' entre 'ls dos ho hem dit.

MONTBARS.

MUDANSA.

Que tot tot que te eixa tot
que ton pare va agafar
prop d' una tot del gran riu
que tot ab lo vostre camp.

Sembla una tot: ¡com belluga!
Si d' acàs la vols matar
treuli l' fetje per la tot
y ben morta quedarà.

CUNYAT DEL COT.

ESCARIA CERVILLS.

Agna, Pelegrí, Marian, Candia,
Anton, Nicasi, Andreu.

Posar aquestos noms en columna, de modo que una
ralla vertical digui un nom d' una cosa que 'n totas las
poblacions n' hi ha.

ERLEBES CATXASA.

ACENTÍGRAFO.

Mes que tot de plata ó zinc
un plat de tot mes m' estim.

MONTBARS.

ENDAVINALLA.

Soch enemich de las mans
lo meu cos tot es blancura,
dels humans soch sepultura,
y 'm forman tres consonants.

BARBERET Y FUSTÉ.

GEROGLIFICH.

CERVANTES AYALA
QUEVEDO ZORRILLA

LO LO LO

C. DE L.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Marieta: T. Ll.: La complaurem —M. Julivert: Lo so-
net no 'ns xoca prou. —M. Sitarrimas: es massa fluix.
—J. Marma: Idem. —Anton Padassots: Ja l' hi inser-
tem lo nom. —Juheu del Arrabal: Aprofitarem algo. —
Fricandó: Id. lo problema. —Catrats: Si lo Rector de
Vallfogona surtis de la tomba, al llegir sa poesia de se-
gü que si tornaria a tancá de fastichs. —F. Broma: ar-
reglarem l' epigrama. —Payo de la Carta: Plegui per
festa. —Caloya: La seva Isla es bonica pro mal descrita.
—Sant Pere: Si es lo de plata, passi per la Redaccio.
—Banyas: Regálilas a son oncle. —Un tonto: Anirá par-
de lo que 'ns envia. —Papeta y T. Cort.: Id. —Manuel
Roca: Miriu milló y veurà que no te rahó. —P. Cantons:
No copihí tant malament. —Polla Trapolla: Posarem
las xaradas. —Velianes: Lo de dormir a l' estable 'ns
fa molta palla. —Freixeta petit: Lo complaurem en
part. —Agustí Farreras: Lo complaurem. —V. Araló:
Torni a enviar sos treballs ab las solucions puig se las
ha deixat al tinter.

Las cartas no contestadas las hem posat en conserva.

REUS:

ESTAMPA DE SABATER.
Plassa del Rey, núm. 10.